

Rezerwat Biosfery Puszcza Kampinowska

kampn.gov.pl

fot. Andrzej Pachowski

fol. Maciej Szajowski

Rezerwat Biosfery Puszcza Kampinowska

Kampinoski Park Narodowy wraz z otuliną od 2000 roku tworzy Rezerwat Biosfery Puszcza Kampinowska, wchodzący w skład Światowej Sieci Rezerwatów Biosfery. Sieć ta, licząca obecnie 738 obiektów ze 134 krajów, powstała w ramach programu UNESCO MaB („Man and Biosphere” – ang. „Człowiek i Biosfera”), zainicjowanego w 1971 r. z myślą o ochronie różnorodności biologicznej i poprawie zdolności obserwowania zmian ekologicznych na całym świecie. Obecnie program MaB służy nie tylko celom związanym z ochroną przyrody, ale także promowaniu i wdrażaniu idei zrównoważonego rozwoju. Rezerваты biosfery, w tym Puszcza Kampinowska, mają pełnić funkcję obszarów pokazowych, gdzie owa idea jest wprowadzana w życie.

W 2023 roku Kampinoski Park Narodowy nawiązał współpracę z UNESCO i rozpoczął wdrażanie nowego projektu pn. „Wspieranie europejskich rezerwatów biosfery UNESCO, jako modelowych miejsc dla odzyskiwania różnorodności biologicznej i łagodzenia zmian klimatu”, którego celem jest lepsze zarządzanie Rezerwatem Biosfery Puszcza Kampinowska.

Rada Koordynacyjna Rezerwatu Biosfery Puszcza Kampinowska

W 2023 roku powołano Radę Koordynacyjną Rezerwatu Biosfery Puszcza Kampinowska, w której skład wchodzi przedstawiciele Kampinoskiego Parku Narodowego, samorządów lokalnych i regionalnych, instytucji naukowych, organizacji pozarządowych, a także stowarzyszeń reprezentujących mieszkańców Puszczy Kampinowskiej.

Rada regularnie spotyka się co dwa miesiące w różnych miejscach na terenie rezerwatu, aby omawiać kwestie dotyczące jego zarządzania i ochrony. Podczas tych spotkań oprócz członków Rady, uczestniczą także osoby aktywnie zaangażowane w pięć specjalnie utworzonych Zespołów Roboczych:

- Zespół ds. korytarzy ekologicznych i planowania przestrzennego
- Zespół ds. oczekiwań społecznych związanych z Rezerwatem Biosfery
- Zespół ds. gospodarowania wodą i zmian klimatu
- Zespół ds. turystyki i ochrony dóbr kultury
- Zespół ds. promocji i rozwoju doliny Wisły

Te zespoły zajmują się różnorodnymi zagadnieniami i skupiają ekspertów z różnych dziedzin, aby podejmować kompleksowo problemy związane z Rezerwatem Biosfery Puszcza Kampinowska.

Nasze LOGO

Logo Rezerwatu Biosfery Puszcza Kampinowska, przyjęte przez Radę Koordynacyjną w 2023 roku, złączone łączy trzy istotne symbole rezerwatu:

majestatyczną wierzbę, dostojnego łosia oraz charakterystyczny budynek.

To wizerunek, który doskonale oddaje bogactwo i różnorodność życia w rezerwacie, jednocześnie podkreślając jego unikalny charakter.

Rezerwat Biosfery Puszcza Kampinowska

0 5 10 km

Legenda:

- strefa rdzeniowa
- strefa buforowa
- strefa przejściowa (współpracy)
- korytarze ekologiczne
- granice gmin
- główne rzeki

Strefy Rezerwatu Biosfery Puszcza Kampinowska

rdzeniowa – obejmuje obszary ochrony ścisłej KPN i przede wszystkim służy ochronie przyrody oraz zapewnia miejsce do prowadzenia badań naukowych;

buforowa – obejmuje obszary ochrony czynnej i krajobrazowej położone w granicach Parku i nadal służy głównie ochronie przyrody, jednak rozwijana jest tu także turystyka, edukacja przyrodnicza czy ekstensywne rolnictwo;

przejściowa (współpracy) – pokrywa się z otuliną KPN, w której obrębie, w części lub w całości znajduje się czternaście gmin i trzy dzielnice Warszawy. Jest to miejsce zamieszkania około 100 tys. osób. Ta strefa to obszar, gdzie promowane są praktyki zrównoważonego rozwoju i wdrażanie koncepcji przyjaznych dla środowiska tak, aby pogodzić interes człowieka i przyrody.

Zrównoważone gospodarowanie wodą w Rezerwacie Biosfery Puszcza Kampinoska

Siedliska mokradłowe pokrywają 40% powierzchni KPN. Niestety, w wyniku wieloletniego sztucznego osuszania tych terenów poziom wód stopniowo obniżał się (średnio ok. 50 cm w ciągu 50 lat obserwacji), co doprowadziło do zniszczenia wielu cennych ekosystemów mokradłowych w Puszczy. Szacuje się, że dobrze zachowane siedliska bagiennie zajmują obecnie jedynie 5% pierwotnych obszarów bagiennych. Dodatkowo przemiany te doprowadziły do postępującej degradacji torfu, a przez to emisji znacznych ilości CO₂. W ramach projektu pn. „Wspieranie europejskich rezerwatów biosfery UNESCO, jako modelowych miejsc dla odzyskiwania różnorodności biologicznej i łagodzenia zmian klimatu” zrealizowano analizę teledetekcyjną części strefy przejściowej Rezerwatu Biosfery Puszcza Kampinoska pod kątem typu pokrycia i wilgotności terenu. Wynikiem jest m.in. mapa obszarów okresowo i stale podmokłych, co umożliwi opracowanie koncepcji ochrony i właściwego zarządzania tymi cennymi terenami. Planowane są także „mikro-projekty” służące zatrzymaniu wody spływającej z terenów Puszczy zarówno w parku, jak i jego strefie ochronnej, czyli otulinie.

fot. Maciej Szajowski

fot. Joanna Pachowska

Korytarze ekologiczne w Rezerwacie Biosfery Puszcza Kampinoska

Korytarze ekologiczne tworzą sieć powiązań terenów przyrodniczych (lasów, dolin rzek, kanałów, bagien i innych), które umożliwiają zwierzętom swobodne przemieszczanie się między nimi. Możliwość migracji zwierząt jest niezbędna z punktu widzenia wymiany genów i zachowania różnorodności biologicznej poszczególnych terenów, a co za tym idzie utrzymania zdrowych populacji i złożonych biologicznie ekosystemów. We wspomnianym wcześniej projekcie zaplanowano serię działań mających na celu analizę obecnego stanu i drożności istniejących korytarzy ekologicznych oraz ich ochronę. Aby zlokalizować kluczowe szlaki migracji zwierząt przeprowadzono tzw. tropienia w wyznaczonych korytarzach ekologicznych, polegające na badaniu tropów, odchodów, znaków charakterystycznych pozostawionych przez zwierzęta w celu zidentyfikowania ich obecności, tras migracji czy preferowanych miejsc pobytu.

fot. Maciej Szajowski

Po więcej informacji dotyczących Rezerwatu Biosfery Puszcza Kampinowska zapraszamy na stronę internetową

kampn.gov.pl

w zakładce **O Parku, Przyroda i kultura, Człowiek i Biosfera (MAB)**

DYREKCJA KAMPINOSKIEGO PARKU NARODOWEGO

Kampinoski Park Narodowy

ul. Tetmajera 38 05-080 Izabelin

Tel. (022) 722 60 01, 722 60 21

E-mail: dyrekcja@kampinoski-pn.gov.pl

Sekretariat Dyrektora Parku: (022) 722 65 59

unesco
Biosphere Reserve